

2

Vragenuur: Vragen De Graaf

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid De Graaf aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, viceminister-president, bij afwezigheid van de minister van Justitie en Veiligheid, over **het bericht "Syriëgangers veroordeeld in Turkije, mogen toch terug naar Nederland"**.

De voorzitter:

Ik geef de heer de Graaf als eerste vragsteller namens de PVV het woord.

De heer **De Graaf** (PVV):

Voorzitter. Oussama A. en Reda Nidalha — ik heb het kabinet al eerder gewaarschuwd voor deze twee — dreigen nu naar Nederland te komen. Turkije laat deze twee binnenkort vrij omdat ze in afwachting zijn van hun hoger beroep aldaar. Dat hoger beroep is er omdat de twee zijn veroordeeld in Turkije voor hun lidmaatschap van een terroristische organisatie, te weten Islamitische Staat. De twee waren daar niet met nobele bedoelingen als zelfs de Turkse rechter je al veroordeelt voor zo'n zwaar feit; ze kennen de cultuur natuurlijk. Waarom werkt het ministerie van Buitenlandse Zaken mee aan het verschaffen van een paspoort aan dit tuig? Waarom weigert de minister of dit kabinet dat niet? Waarom houdt dit kabinet deze terroristen niet buiten de Nederlandse grens? Dus, zeggen wij, geen paspoort geven, maar de Nederlandse nationaliteit afnemen! Dat kan de minister, want het is al vier keer eerder gebeurd. Graag helderheid hierover.

Mijn volgende vraag. Is de minister zich verder bewust van het feit dat dit kabinet door mee te werken aan de terugkeer van deze moslimterroristen, verantwoordelijk wordt voor alles wat deze twee moslims in Nederland in de toekomst aan kunnen richten? Want laat ik duidelijk stellen, voor veel Nederlanders en altijd al voor de PVV staat vast dat dit kabinet bij misdaden en terreur mede voorbereid of medegepleegd door Oussama A. en Reda Nidalha, medeverantwoordelijk is voor elke druppel bloed die hiervoor vergoten zal worden. Nogmaals, is de minister zich dit bewust en wat is haar reactie?

Voorzitter. We hebben altijd al gezegd dat uitreizigers naar het gebied van Islamitische Staat nooit meer Nederland in mogen. Nooit meer Nederland in. Eenmaal uitgereisd betekent voor eeuwig weggevoerd. Sommigen hebben dit letterlijk opgevolgd door hun 72 maagden op te zoeken, maar er zijn nog heel veel in leven die terug kunnen naar Nederland. Maar niemand in de Kamer heeft ons ooit gesteund in het streven Nederland veilig te houden door uitreizigers niet meer terug te laten keren. Dus zeggen wij: denaturaliseren, dus ook paspoorten afpakken en grenzen dicht is de enig werkbare optie. De minister staat nu voor dit punt op het moment dat de PVV haar gelijk krijgt. Straks kan iemand wat langer in voorarrest blijven, als de Eerste Kamer het behandeld heeft, maar deze twee zijn al veroordeeld, dus kunnen hier niet worden berecht. Na het uitzitten van hun straf lopen ze hier in Nederland vrij rond, en moe-

ten hooguit nog even opdraven in een deradicaliseringsprogrammaatje. We hebben kort geleden in Amsterdam gezien wat een enorm succes dat is.

Tot slot. Aan het eind van het verhaal zijn ze hier in Nederland gewoon vrij, hier in het Nederland van de volstrekt naïeve bestuurders die ze geen duimbreed in de weg zullen leggen om verder te gaan met hun onzalige werk. Ziet de minister dat het onvermijdelijke nu heel dichtbij is en dat ze door het verstrekken van paspoorten meewerkt aan het definitieve einde van het sprookje dat Nederland een veilig land is om in te wonen? Het kan niet genoeg worden benadrukt: als deze terroristen ooit toeslaan op Nederlandse bodem, heeft iedereen in dit kabinet en deze minister liters bloed aan de handen.

Vandaar dat de PVV als laatste vraag wil horen dat deze twee terroristen worden gedenuaturaliseerd, dat ze geen paspoort wordt verstrekt en dat ze de toegang tot Nederland wordt geweigerd. Want de veiligheid van Nederland staat voor ons op één.

De voorzitter:

Dan is nu het woord aan de minister.

Minister Ollongren:

Dank u wel, voorzitter. De vragen die de heer De Graaf heeft gesteld, gaan over een bericht dat recent in de media is verschenen over de twee Nederlandse uitreizigers die in Turkije zijn veroordeeld. Het algemeen beleid van Nederland is om uitreizigers die terugkeren, dus terugkeerders, aan te houden en te vervolgen. Dat is het algemene uitgangspunt. Het Landelijk Parket heeft de verantwoordelijkheid voor het vervolgen van uitreizigers, van Syriëgangers. Derhalve is het echt aan het Openbaar Ministerie om in het algemeen te oordelen, en dus ook in dit geval te bepalen of deze personen kunnen worden aangehouden als ze in Nederland zouden komen. In algemene zin is het — dat is gewoon een uitgangspunt in het recht — natuurlijk ook niet mogelijk om personen opnieuw voor hetzelfde feit te vervolgen. Maar nogmaals, die hele beoordeling zal eerst moeten plaatshebben, dus daar kan ik nu nog niet zo heel erg veel over zeggen.

De heer De Graaf vraagt heel specifiek of het klopt dat Buitenlandse Zaken meewerkt. Zo formuleerde hij het. Buitenlandse Zaken is gehouden aan het verlenen van consulaire bijstand. Dat is wat Buitenlandse Zaken moet doen. Vervolgens vroeg de heer De Graaf of er wel in voldoende mate rekening wordt gehouden met risico's voor Nederland. Daarop zou ik willen zeggen: vanzelfsprekend. Voor iedere terugkeerder geldt dat wij, en in dit geval politie en AIVD, altijd een inschatting zullen moeten maken van mogelijke dreiging. De AIVD en de politie zullen daar ook zeer scherp op zijn.

De voorzitter:

Meneer De Graaf, u heeft nog 40 seconden.

De heer **De Graaf** (PVV):

Daarin kan veel gezegd worden, voorzitter. Veel antwoorden van de minister; waarvoor dank. Maar toch, de vrees voor

een onveilig Nederland is niet weggenomen. Want deze mensen zijn al veroordeeld voor dat feit, voor lidmaatschap van een terroristische organisatie. In Nederland kan voor dat feit en de veroordeling daarvoor het paspoort, en dus de nationaliteit, worden afgenomen. Waarom wordt er niet meteen korte metten gemaakt met deze twee? Waarom wordt er niet "blijf lekker daar" gezegd? Dan houden we Nederland veilig, sluiten we de grenzen en zorgen we dat dit tuig Nederland niet meer in kan komen. Want nogmaals, dit is — zoals ik al zei in eerste termijn — een definitief moment. Op dit moment dreigt het sprookje van veilig Nederland definitief opgeblazen te worden, want aan het einde van het liedje, als ik de minister goed beluisterd heb, komen deze twee gewoon naar Nederland. Dan hebben ze misschien een keer een deradicaliseringsprogramma'tje. Heel misschien krijgen ze nog ergens anders een korte veroordeling en een korte straf voor, maar dan zijn ze gewoon vrij op straat om te doen en te laten waar ze hun islamitische zin in hebben. Dat wil de PVV niet. We willen gewoon de garantie van de minister ...

De voorzitter:

Dank u wel, meneer De Graaf.

De heer De Graaf (PVV):

... dat deze twee Nederland niet in komen. Nu kan ze die garantie geven.

Minister Ollongren:

Ik zou daar twee dingen over willen zeggen. Eén is — wat ik eigenlijk al zei — dat het algemene beleid is dat uitreizigers die terugkeren, worden aangehouden. Dat is het algemene uitgangspunt. Hoe dan ook kan heel Nederland ervan uitgaan dat een ongecontroleerde terugkeer naar Nederland niet aan de orde kan zijn.

Wat de vraag over het Nederlandschap betreft: ik begon net met te zeggen dat er ook nog een beoordeling zal moeten plaatshebben van de veroordeling in Turkije. Pas daarna kan en zal het OM besluiten welk handelingsperspectief er is. Het al dan niet intrekken van het Nederlandschap is dus pas later aan de orde, op het moment dat dit soort feiten allemaal zijn beoordeeld. Het intrekken van het Nederlandschap — denaturalisatie, zoals de heer De Graaf het net noemde — is mogelijk in een specifiek aantal situaties. Dat zou aan de orde kunnen zijn, maar die beoordeling heeft het OM nog niet kunnen doen.

De heer Markuszower (PVV):

Nederland heeft behoefte aan duidelijkheid. We hebben het hier over tikkende tijdbommen. Ik hoor hier de minister zeggen dat we beoordelingen moeten afwachten. Ik geef een herkansing. Kan de minister duidelijk met een ja of nee aangeven of zij bereid is om vandaag nog de nationaliteit van deze tikkende tijdbommen, deze gevaarlijke terroristen, in te trekken en hen Nederland nooit meer binnen te laten? Gewoon een ja of een nee.

Minister Ollongren:

Wat ik zonet zei, is dat iedereen er in Nederland van mag uitgaan dat een ongecontroleerde terugkeer van uitreizigers

nooit aan de orde kan zijn. Dat wil ik hier vandaag graag onderstrepen.

De heer Arno Rutte (VVD):

Ik wil nog even doorgaan op het intrekken van het Nederlandschap. Dat is in de afgelopen jaren vijf keer gebeurd. Er zijn dus wel degelijk gevallen waarin dat kan. We hebben hier te maken met mensen die in Turkije zijn veroordeeld voor een delict dat voldoende is om dat Nederlandschap in te kunnen trekken. Die veroordeling is ook al van een paar jaar geleden. Dus waarom is het Nederlandschap nog niet ingetrokken? Wat moet er gebeuren voordat het OM in beweging komt voor zo'n beoordeling?

Minister Ollongren:

Het lastige van het hier en nu beantwoorden van die vragen is dat het OM nu nog moet bekijken welke vervolging en veroordeling er precies in Turkije hebben plaatsgehad. Dat is het eerste wat er moet gebeuren. Dat het OM nu nog niet kan beoordelen welke mogelijkheden zij in Nederland hebben, betekent dat de vraag of het Nederlandschap kan worden ingetrokken pas daarna aan de orde kan zijn. Daarom vind ik het niet op mijn weg liggen om daar hier en nu een uitspraak over te doen. Dat is namelijk pas een volgende stap in de verantwoordelijkheid van het OM.

Mevrouw Van Toorenburg (CDA):

Nog los van het feit dat dit ook onze voorkeur heeft, is er nog een andere mogelijkheid waar ik de minister graag op zou willen bevragen. Misschien kan ze dat in een brief aangeven, want het debat zal ongetwijfeld nog wel volgen. Kunnen we kijken op welke manier we de vervolging zouden kunnen overnemen? Op dit moment is er alleen in eerste aanleg een veroordeling geweest. Er is nog een vervolging gaande in hoger beroep. Zou Nederland die vervolging als zodanig ook kunnen overnemen, zodat er misschien een straf bij kan komen die meer past bij de ernst van de feiten zoals wij die beoordelen? Kan dat dan worden meegenomen?

Minister Ollongren:

Ik zei zonet ook al dat het OM het eerst nog moet kunnen beoordelen. Het OM heeft dat nog niet kunnen doen. Het beschikt nog niet over de informatie die uit Turkije moet komen over de vervolging en de veroordeling aldaar. Dat moet eerst gebeuren. De vraag die mevrouw Van Toorenburg stelt, zou dan heel relevant kunnen zijn. Het zou iets kunnen zijn wat het OM op dat moment zou kunnen beoordelen. Maar dat kan ik nu niet zeggen.

De voorzitter:

Dank u wel. De heer Markuszower voor een tweede aanvullende vraag.

De heer Markuszower (PVV):

Begrijp ik nu goed dat deze minister de procedures boven de belangen en de veiligheid van de Nederlanders stelt? We moeten immers eerst de Turkse procedures en beoordelingen afwachten. Waarom houdt deze minister deze tikkende tijdbommen niet gecontroleerd vast? En kan de

minister wat meer uitweiden over wat dan dat gecontroleerd is? We hebben al heel veel terroristen gezien, niet alleen in Nederland, bijvoorbeeld bij dat joodse restaurant — wat ook een gecontroleerde terrorist was die later verward werd genoemd — maar ook in de landen om ons heen. We zien heel vaak dat de diensten zogenaamd gecontroleerd die terrorist controleren, maar dat er uiteindelijk toch een aanslag volgt. Procedures boven veiligheid van mensen: het is een schande. Ik vraag de minister om op te treden en niet zo nauwlettend de procedures te volgen.

Minister Ollongren:

Ik denk dat het zorgvuldig volgen van procedures onderdeel is van het zorgen voor diezelfde veiligheid waar meerdere Kamerleden het vandaag over hebben. Natuurlijk is dat het allerbelangrijkste: zorgen voor de veiligheid van Nederlanders. Vandaar dat ik ook zo benadruk dat er van een ongecontroleerde terugkeer geen sprake kan zijn. Dat zeg ik hier heel nadrukkelijk. Dat betekent dat in de beoordeling en procedures die ik net heb geschetst, een belangrijk onderdeel is dat er ook een inschatting wordt gemaakt van de dreiging. U mag ervan uitgaan dat daarnaar zal worden gehandeld.

De voorzitter:

Dank u wel.